

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 20/

Fakultetsstyresak: **12**

Møte: 6. april 2018

HMS-ÅRSRAPPORT 2017 FOR DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

Det vises til brev fra Universitetsdirektøren datert 17. januar 2018, hvor vi finner følgende ordlyd:

«Med dette oversendes skjemaet «Årsrapport 2017 – Helse, miljø og sikkerhet (HMS)» for årlig rapportering og internkontroll av det systematiske HMS-arbeidet ved UiB, jf.» Retningslinje for årlig gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (internkontroll).»»

Helse-, miljø- og sikkerhet (HMS) berører eller griper inn i de fleste av fakultetets aktiviteter. HMS omfatter både fysiske og psykososiale forhold ved arbeidsplassen og studiemiljøet, i tillegg til miljømessige aspekter knyttet til energikonsum, drift, forbruk, avfallshåndtering og etikk for å nevne noen områder.

Akutte HMS-utfordringer dukker opp fra tid til annen, og må håndteres fortløpende av ledere, verneombud, HMS-koordinatorer og ansatte etter beste evne, og ut fra den aktuelle situasjonen der og da.

For å forebygge uhell, skader og konflikter, er alle arbeidsgivere pålagt å gjennomføre et *systematisk* HMS-arbeid. Årsrapport for helse, miljø og sikkerhet (HMS) er et verktøy for årlig rapportering og internkontroll av det systematiske HMS-arbeidet ved UiB. Fakultetets HMS-årsrapport for 2017 er et ledd i det systematiske HMS-arbeidet ved UiB.

Fakultetet har åtte underliggende enheter som har levert HMS-årsrapporter (syv institutter pluss fakultetsadministrasjonen). Basert på enhetenes HMS-årsrapporter har fakultetets hovedverneombud Ann-Elise Olderbakk Jordal, fakultetsdirektør Elisabeth Müller Lysebo og fakultetets HMS-koordinator Tove-Lise Størksen, utarbeidet en (samlet) HMS-årsrapport for 2017 for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. I tillegg til å sammenfatte rapporteringen fra de underliggende enhetene, gir rapporten en oversikt over organiseringen av det systematiske HMS-arbeidet ved UiB, samt at det vises til enkelte særlige forhold og planlagte tiltak ved fakultetet.

Fakultetsdirektøren har gjennom årsrapporten, bedt om tilbakemelding fra enhetene på hvilke behov disse har for oppfølging i det systematiske HMS-arbeidet, samt innen risiko og beredskap spesielt.

På bakgrunn av tilbakemeldingene fra enhetene, ønsker fakultetet å fremheve behov for videre fokus på følgende punkt:

- Moderne digitale samhandlingsverktøy innenfor risikovurdering, HMS-arbeid generelt (rutiner og protokoller) og for håndtering av personopplysninger
- Mer kunnskap nede i organisasjonen på enkel risikovurdering (kursing)
- Behov for risikovurdering av risikofylt arbeidsmiljø som del av sikkerhetsvurdering/tilgangsregulering
- Sikre tilfredsstillende og sikker ventilasjon i alle fakultetets bygg
- Sikre gode rutiner for å melde HMS-avvik og følge opp HMS-avvik
- Ytre miljøarbeid
- Ventilasjonsproblematikken ved Institutt for fysikk og teknologi hele/prioriterte deler av pkt. 2.3.1 i fakultetets samlede HMS-årsrapport

HMS-rapporten legges fram for Informasjons- og drøftingsutvalget (IDU) for eventuelle merknader i forkant av behandlingen i fakultetsstyret.

DEKANENS KOMMENTARER

Ved gjennomgang av HMS-rapportene er det tydelig at instituttene tar HMS-arbeidet meget seriøst og setter høye krav til lokalt HMS-arbeid. Instituttene har skrevet utfyllende rapporter og arbeider målrettet med sine HMS-rutiner

VEDTAK

Fakultetets samlede HMS-årsrapport for 2017 tas til etterretning.

Fakultetsstyret registrerer at lederne ved enhetene har fokus på det systematiske HMS-arbeidet. Dette er positivt og avgjørende for at fakultetets virksomhet skal tilfredsstillende de krav som settes til et godt og forsvarlig arbeids- og læringsmiljø for ansatte og studenter.

Fakultetsstyret ber om at de enhetene som har forbedringspotensial innenfor det systematiske HMS-arbeidet, og innenfor HMS-området generelt, tar dette på alvor, og allokere nødvendige ressurser til å følge opp disse områdene i 2018.

19. mars 2018/TOS

Helge K. Dahle
dekan

Vedlegg:

1. HMS-årsrapport 2017
2. HMS-årsrapport til Del 1 for årene 2016-2017
3. Oppdatert tiltaksliste til MNs HMS-plan 2017-2019
4. Oversikt over fakultetets HMS-prisutdelinger

HMS-ÅRSRAPPORT 2017

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Bergen, 16. mars 2018

Innhold

Kap 1	Helse- miljø og sikkerhet ved UiB	4
1.1	Retningslinje for systematisk helse, miljø- og sikkerhetsarbeid	5
1.2	Retningslinje for årlig gjennomgang av det systematiske HMS-arbeidet (internkontroll)	5
1.3	HMS-rapportering (HMS-årsrapport)	5
Kap 2	HMS-arbeid ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	7
2.1	Organisering og ansvar	7
2.2	Handlingsplan for Helse, miljø og sikkerhet 2017-2019 inklusiv Miljøfyrtårnhandlingsplan	7
2.3	Hovedtrekk fra enhetenes HMS-årsrapporter for 2017	8
2.3.1	Områder med behov for oppfølging identifisert gjennom HMS-årsrapporteringen	8
Kap 3	HMS-årsrapport 2017 for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	10
3.1	Del 1: Systematisk HMS-arbeid	10
3.2	Del 2: HMS-mål og -tiltak	11
3.3	Del 3: Satsingsområder / utfordringer innen HMS	11
Vedlegg 1	HMS-årsrapport til Del 1 for årene 2016-2017	13
3.1.1	HMS-organisering	13
3.1.2	HMS-kompetanse	13
3.1.3	Gode arbeidsfellesskap	14
3.1.4	God risikostyring og beredskap	15
3.1.5	Trygge og funksjonelle arbeidsplasser	17
3.1.6	Ansvar for det ytre miljø	18

HMS årsrapport for 2017 for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet legges med dette fram for fakultetsstyret i møte 6. april 2018.

*Rapporten vil også bli behandlet i fakultetets informasjons- og drøftingsutvalg (IDU).
Eventuelle kommentarer fra IDU vil bli lagt frem for fakultetsstyret.*

Ann-Elise Olderbakk Jordal
hovedverneombud

Tove-Lise Størksen
HMS-koordinator

Kap 1 Helse- miljø og sikkerhet ved UiB

Helse-, miljø- og sikkerhet (HMS) berører eller griper inn i de fleste av fakultetets aktiviteter. HMS omfatter både fysiske og psykososiale forhold ved arbeidsplassen og i studiemiljøet, i tillegg til miljømessige aspekter knyttet til energikonsum, drift, forbruk, avfallshåndtering og etikk for å nevne noen områder.

Akutte HMS-utfordringer dukker opp fra tid til annen og må håndteres fortløpende av ledere, verneombud, HMS-koordinatorer og ansatte etter beste evne, og ut fra den aktuelle situasjonen der og da. For å forebygge uhell, skader og konflikter, er alle arbeidsgivere pålagt å gjennomføre et systematisk HMS-arbeid.

Systematisk HMS-arbeid fremmer helse og trivsel og forebygger ulykker og skader på ansatte, studenter, miljø og materiell. Et attraktivt arbeidsmiljø gir godt omdømme, økt rekruttering og dyktiggjør ansatte til å skape en organisasjon som er preget av trivsel, god helse og høy yteevne.

HMS-årsrapport er et verktøy for internkontroll og årlig rapportering av det systematiske HMS-arbeidet ved UiB, der formålet er:

- å sikre at det systematiske HMS-arbeidet ved UiB er i tråd med myndighetskrav og interne regler (Internkontroll)¹.
- å vurdere om aktivitetene i HMS-arbeidet er hensiktsmessig i forhold til UiBs virksomhetsmål.
- å avdekke forbedringspotensialer, vurdere og prioritere tiltak.

Det systematiske HMS-arbeidet (Internkontroll) er en kontinuerlig prosess som skal gjennomgås årlig ved UiB og på alle nivå. Med dette menes at alle nivå skal ha en årlig gjennomgang av mål og resultater for HMS-arbeidet, og i hvilken grad UiBs og lokale retningslinjer etterleves. I tillegg skal alle nivå årlig følge opp tiltak i henhold til enhetens HMS-handlingsplan og vurdere behov for oppdatering av enhetens HMS-dokumentasjon.

¹ Internkontrollforskriften

Rapporteringen for 2017 er knyttet til ”Retningslinje for systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid” og universitetets Handlingsplan for helse, miljø og sikkerhet 2016-2018².

To HMS-retningslinjer ved UiB er spesielt sentrale i det systematiske HMS-arbeidet og omtales nærmere i avsnitt 1.1 og 1.2.

1.1 Retningslinje for systematisk helse, miljø- og sikkerhetsarbeid

*Retningslinjen for systematisk helse, miljø- og sikkerhetsarbeid*³ inngår i UiBs Regelsamling (Del 3 Personal og HMS), og er forankret i Arbeidsmiljøloven og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (Internkontrollforskriften).

Som det framkommer av retningslinjen er formålet med denne:

«Retningslinjen skal bidra til at Universitetet i Bergen (UiB) når sine virksomhetsmål og sikre at helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS) er i tråd med interne regler og myndighetskrav. Retningslinjen beskriver hvordan HMS-arbeidet ved UiB skal organiseres, gjennomføres og dokumenteres. Det systematiske HMS-arbeidet skal være forebyggende og skadebegrensende med hensyn til HMS og legge til rette for et aktivt samarbeid mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.»

I retningslinjen finner vi følgende definisjon av systematisk HMS-arbeid:

«Planlegging, organisering, gjennomføring og dokumentering av aktivitet ved UiB, i henhold til krav fastsatt i, eller i medhold av HMS-lovgivningen.»

1.2 Retningslinje for årlig gjennomgang av det systematiske HMS-arbeidet (internkontroll)

*Retningslinje for årlig gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet*⁴ (internkontroll) inngår i UiBs regelsamling (Del 3 Personal og HMS), og er forankret i Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, annet ledd punkt 8.

Som det framkommer av retningslinjen er formålet med denne:

«... å se til at elementene i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS) ved Universitetet i Bergen (UiB) stemmer overens med myndighetskrav og interne regler, vurdere om aktivitetene i HMS-arbeidet er hensiktsmessige i forhold til UiBs virksomhetsmål og avdekke forbedringspotensialer, slik at tiltak kan vurderes og prioriteres.»

1.3 HMS-rapportering (HMS-årsrapport)

I ovennevnte retningslinje, punkt 6.3, står det følgende:

² HMS-handlingsplan for 2016-2018

³ Retningslinjer for systematisk HMS-arbeid

⁴ Retningslinjer for årlig gjennomgang av det systematiske HMS-arbeidet

- *«Skjemaet «Årsrapport – Helse, miljø og sikkerhet (HMS)» fylles ut elektronisk av linjeleder og verneombud og returneres i linjen.*
- *Linjeleder ved fakultetene, Universitetsmuseet i Bergen og Universitetsbiblioteket med respektive hovedverneombud utarbeider samlet HMS-årsrapport for enheten. Rapporten styrebehandles og oversendes universitetsdirektøren.*
- *Dersom administrative avdelingers underliggende enheter leverer eget skjema, skal avdelingsdirektører og hovedverneombud utarbeide samlet HMS-årsrapport for enheten, som oversendes universitetsdirektøren.*
- *Universitetsdirektøren gjennomgår HMS-årsrapporter og gir nødvendige tilbakemeldinger.*
- *UiBs HMS-årsrapport, der «Årsrapport – Helse, miljø og sikkerhet (HMS)» er et viktig element, behandles av Universitetsstyret, som gjennom rapport får innspill til styrende vedtak for HMS-arbeidet ved UiB.»*

Kap 2 HMS-arbeid ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

2.1 Organisering og ansvar

Ansvaret for det systematiske HMS arbeidet følger linjeledelsen (ledere på alle nivå).

Ifølge *Retningslinje for systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid* har linjeleder innenfor sitt ansvarsområde:

- «Ansvaret for at retningslinjen blir iverksatt og fulgt opp
- Ansvar for at det systematiske HMS-arbeidet er planlagt, organisert, gjennomført og dokumentert i tråd med interne regler og myndighetskrav»

Arbeidsmiljøloven (§ 3-5) stiller krav om at arbeidsgiver skal gjennomgå opplæring i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Hensikten er å gi arbeidsgiver nødvendig kunnskap om grunnprinsippene i systematisk HMS-arbeid og hvordan dette skal praktiseres i egen virksomhet.

UiB har utviklet HMS-opplæring tilpasset ledere som tilbys regelmessig. Denne er obligatorisk for alle ledere med personalansvar.

2.2 Handlingsplan for Helse, miljø og sikkerhet 2017-2019 inklusiv Miljøfyrtårnhandlingsplan⁵

Fakultetets Handlingsplan for Helse, miljø og sikkerhet (HMS-plan) for perioden 2017-2019 tar utgangspunkt i og støtter opp under de fire satsingsområdene i UiBs HMS-handlingsplan for 2016-2018:

1. Gode arbeidsfellesskap
2. God risikostyring og beredskap
3. Trygge og funksjonelle arbeidsplasser
4. Ansvar for det ytre miljø

Fakultetet har i perioden hatt fokus på alle satsingsområdene, men har hatt et spesielt fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet gjennom arbeids- og klimaundersøkelsen ARK som ble rullet ut ved fakultetet våren 2017. Fakultetet har i tillegg hatt stor oppmerksomhet på risikofylt arbeidsmiljø og beredskap. bl.a. ved å identifisere tiltak etter kartleggingen av kjemikalierom som ble gjennomført i samarbeid med Eiendomsavdelingen og Seksjon for HMS, beredskap og BHT. Kartleggingen ble gjennomført i 2016 og i desember 2017.

Fakultetets- HMS-plan inneholder en rekke tiltak, og vi henviser til planen i sin helhet. Vi vil likevel spesielt nevne enkelte tiltaksområder:

- Fakultetet vil arrangere årlige HMS-seminarer for ledere, verneombud, HMS-koordinatorer, HMS-utvalg, plassansvarlige med stedfortredere o.l., med særskilt fokus på områder der HMS-rapporteringen avdekker svakheter/utfordringer.⁶
- Arbeide for at temperaturforholdene i Realbygget bedres til et akseptabelt nivå.

⁵ Fakultetets Handlingsplan for Helse, miljø og sikkerhet. MN har inkludert fakultetets Miljøfyrtårnhandlingsplan som en naturlig del av fakultetets HMS-plan.

⁶ HMS-seminaret ble gjennomført 21.11.2017 med tema: «Sikkerhet i byggene våre» og «Working in a multicultural environment» med brann- og sikkerhetsingeniør Tore Reigstad og Karin Ellis, Ellis Culture som foredragsholdere.

- Ta fakultetets hovedverneombud med på råd ved planlegging og gjennomføring av alle tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor ombudets verneområde⁷.
- Årlig dele ut en HMS-pris for å øke bevisstheten om HMS-arbeidet, og for å gi positiv tilbakemelding til miljøer som har gjort en spesiell HMS-innsats⁸.

2.3 Hovedtrekk fra enhetenes HMS-årsrapporter for 2017

Det er åtte enheter som leverer årlig HMS-rapport ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, syv institutter pluss fakultetsadministrasjonen⁹.

Som det framkommer i avsnitt 1.3 om HMS-rapportering, skal fakultetsdirektøren sammen med fakultetets hovedverneombud, utforme en samlerrapport for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Gjennomgang av enhetenes HMS-rapporter for 2017 viser at HMS-ansvaret tas meget alvorlig, og at det stilles høye krav til HMS-arbeidet. Det er skrevet utfyllende rapporter og enhetene arbeider målbevisst med utvikling av gode HMS-rutiner. For en del av de rapporterte områdene har det vært en forbedring sammenlignet med tidligere år, f.eks. når det gjelder HMS-handlingsplan, medvirkning og risikovurdering.

2.3.1 Områder med behov for oppfølging identifisert gjennom HMS-årsrapporteringen

Selv om enhetenes systematiske HMS-arbeid gjennomgående holder høy kvalitet (jfr. kapittel 3), ser vi likefullt at det eksisterer områder som enhetene kan bli bedre på, som for eksempel:

- Tilrettelegging samarbeid mellom linjeleder og verneombud
- Tilstrekkelig HMS-kompetanse hos ledelse, gjester, nytilsatte og verneombud
- Gode rutiner for medarbeidersamtaler
- Lokale rutiner for beredskap (lokale evakueringsrutiner)
- Skriftlige arbeidsinstruksjoner
- Risikovurdering knyttet til HMS
- Fokus på ergonomi/fysisk arbeidsmiljø ved enhetene

Det framgår at noen av enhetene mangler oppdatert HMS-plan. Dette kan delvis forklares med skifte i ledelsen ved flere institutter. Som et av instituttene skriver, vil de med ny instituttleder og administrasjonssjef, trenge dette året for å få full oversikt over feltene som det skal rapporteres om. Oppdatert og ajourført HMS-plan vil bli prioritert utarbeidet i løpet av våren 2018.

Enhetene har fortsatt et forbedringspotensial når det gjelder tilrettelegging for samarbeid mellom linjeleder og verneombud. Vi vil her påpeke at i henhold til Retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud¹⁰ har linjeleder plikt til å sikre og legge til rette for minimum kvartalsvise møter mellom verneombud, varaverneombud og linjeleder.

⁷ Eksempler på områder hvor HVO deltar: HMS-plan, HMS-årsrapport, HMS-pris, byggesaker, fast observatør IDU, fast invitert til MNs vårseminar og til samlinger i forbindelse med MNs administrative utviklingsprosjekt.

⁸ Tidligere "vinnerprosjekter" fremgår på [fakultetets HMS-nettside](#) og i vedlegg 4.

⁹ Institutt for biologi og Molekylærbiologi har levert samlet rapport

¹⁰ [Retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud](#)

Flere enheter arbeider målbevisst med medarbeidersamtalene og har et potensiale i verktøy som sikrer samhandling og har fått gode rutiner på plass, men det er fortsatt behov for økt innsats på dette området

Når det gjelder risikostyring og beredskap, er dette et felt som fakultetet bør fortsette å ha fokus på. Rapportering av HMS-avvik avdekker innbrudd, noe vi og har sett alvorligheten av gjennom det siste året. Dette er noe som instituttene sammen med fakultetet og EIA bør ha fokus på.

Fakultetets beredskapsplan ble revidert våren 2016 og ble vedtatt i fakultetsstyret 16. juni 2016. I planen står det følgende om beredskap ved instituttene:

«Ved instituttene har instituttleder øverste beredskapsansvar med administrasjonssjef som stedfortreder. I en beredskapssituasjon ved instituttet må fakultetsdirektør varsles, og fakultetets beredskapsplan vil iverksettes. Instituttleder/administrasjonssjef inngår i fakultetet sin beredskapsgruppe.

Instituttene skal utarbeide egne varslingsrutiner for hendelser som krever lokal beredskap i tillegg til lokal plan for øvelser».

Flere enheter skriver at de er godt i gang med risikoanalyser av sine arealer og med å legge risikovurderinger inn i det digitale krisestøtteverktøyet CIM. Tidligere Institutt for biologi og Molekylærbiologisk institutt har utarbeidet felles opplæring i risikoanalyse for å sikre at studenter, ansatte og gjester har forståelse av hvordan risikovurdering gjennomføres på en enkel måte. To kurs ble gjennomført i 2017 hvor samtlige romansvarlige fikk tilbud om å delte, begge kursene var fullt tegnet. Fakultetet har fått tilbakemelding på at dette kurset har gitt et løft når det gjelder risikovurdering i CIM. Det fremgår og av rapportene risikovurdering av tokt er gjennomført i fellesskap mellom flere av fakultetets enheter.

Kap 3 HMS-årsrapport 2017 for Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Det vises til brev fra Universitetsdirektøren datert 17. januar 2017 hvor vi finner følgende ordlyd:

«Med dette oversendes skjemaet «Årsrapport 2017 – Helse, miljø og sikkerhet (HMS)» for årlig rapportering og internkontroll av det systematiske HMS-arbeidet, jf. «Retningslinje for årlig gjennomgang av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (internkontroll).»

Rapportering og oppfølging

- «Underliggende enheter leverer skjemaet innen **16. februar 2018**.
- Fakultet/avdelinger skal utarbeide en samlet HMS-årsrapport basert på underliggende enheters rapporter, hvor resultat og forbedringsområder trekkes fram. Fakultet/avdelingens HMS-handlingsplan for 2017 legges ved. Rapporten skal utarbeides sammen med hovedverneombud og behandles i de respektive styrer og oversendes universitetsdirektøren **innen 23. mars 2018**.
- Avdelingene i sentraladministrasjonen leverer skjemaet innen 23. mars 2018.
- Universitetsdirektøren utarbeider en samlet HMS-årsrapport for hele universitetet der lokale HMS-årsrapporter er sentrale. Rapporten behandles av Arbeidsmiljøutvalget og universitetsstyret.»

Alle 8 underliggende enheter ved fakultetet (7 institutter pluss fakultetsadministrasjonen) har levert HMS-årsrapport for 2017.

Fakultetets rapporteringsskjema for 2017 er inndelt i tre deler:

Del 1 - Systematisk HMS-arbeid

Del 2 – HMS-mål og – tiltak

Del 3 – Satsningsområder/utfordringer innen HMS

Kapittelet er inndelt i de samme hovedområdene.

Del 3 er forbeholdt fakulteter/avdelinger som ønsker å innhente ytterligere informasjon fra underliggende enheter. Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet har valgt å benytte seg av denne muligheten.

3.1 Del 1: Systematisk HMS-arbeid

- Se vedlegg 1 for oppsummerte resultater fra enhetene for året 2016-2017

3.2 Del 2: HMS-mål og -tiltak

Alle enheter blir også bedt om å legge ved samlet HMS-handlingsplan for rapporteringsåret.

For fakultetets HMS-planer og mål, vises det til enhetenes planer i sin helhet, til fakultetets HMS-plan¹¹ og til oppdatert tiltaksliste til fakultetets HMS-plan 2017-2019 (vedlegg 3). I avsnitt 2.2 trekker fakultetet fram enkelte av tiltakene i fakultetets HMS-plan, og avsnitt 2.3 trekke fram utfordringer som rapporteringen for 2017 avdekker.

3.3 Del 3: Satsingsområder / utfordringer innen HMS

Spørsmål fra fakultetsdirektøren knyttet til del 3 i HMS-rapporten er som følger:

- «Hvilke behov har instituttet i oppfølgingen av det kontinuerlige og systematiske arbeidet med risikovurdering og beredskap? »
- «I hvilken grad har enheten nådd de lokale målene som ble satt for 2017?»
- «Dersom liten grad av måloppnåelse, gi en kort begrunnelse for dette”
- «Hvilke tiltak har instituttet satt i verk for å nå de HMS-målene som er satt?»
- «Har instituttet andre behov for bistand i HMS-arbeidet, enten fra fakultetet eller andre avdelinger?»
- «Har instituttet andre tilbakemeldinger knyttet til det systematiske HMS-arbeidet?»

Målgruppen for tilbakemeldingene er sentrale avdelinger og fakultetet.

På spørsmål om i hvilken grad instituttene har nådd de lokale HMS-målene som ble satt for 2017, fordeler svarene seg slik:

	1	2	3	4	5	Ikke Aktuelt
2017	0	0	3	3	1	0

Av svarene kommer det fram behov for ulike sikre digitale samhandlingsverktøy for hhv håndtering av personopplysninger i saksbehandlingsprosesser og i fagmiljøenes arbeid med risikovurderinger (CIM, EcoOnline). Det etterlyses digitale systemer for feltkort.

Risikovurderinger gjøres ofte i dialog om arbeidsoperasjoner, noe som avviksmeldinger bygger opp under, forutsatt at organisasjonen nytter verktøyet aktivt. For å kunne oppfylle lovkrav om risikovurdering, uavhengig av verktøyvalg, anmoder fakultetet om at det tilbys opplæring i enkel risikovurdering for de instituttene som arbeider med risikofylt arbeid.

Sikkerhetsrisikoer må også sees i sammenheng med adgangskontroll til laboratorier. På bakgrunn av risikovurdering, er det nødvendig å følge opp med investeringer som begrenser adgang til risikofylte arbeidsmiljø.

I henhold til de ulike enhetenes måloppnåelse, så melder disse om eget fokus på beredskapsarbeid, HMS-møter, fysisk aktivitet, økt informasjonsflyt og forbedring av fysisk arbeidsmiljø. Det pekes på behov for oppfølging av ventilasjonsproblematikk i bygg som holder lav bygningsmessig standard,

¹¹Fakultetets Handlingsplan for Helse, miljø og sikkerhet

samt kontinuerlig arbeid for å sikre miljøvennlig transport gjennom bedre tilrettelegging for å kunne sykle til UIB som arbeidsplass. I beskrivelsen av måloppnåelse, samt behov for dialog med sentrale enheter, påpekes viktigheten av den gode dialogen med Seksjon for HMS, beredskap og BHT og Eiendomsavdelingen. Positiv samhandling om felles mål sikres òg til dels via gode verneombuds- og HMS-koordinatornettverk.

Ut fra sammenstillingen over, ønsker fakultetet å fremheve behov for videre fokus på følgende punkt:

- Moderne digitale samhandlingsverktøy innenfor risikovurdering, HMS-arbeid generelt (rutiner og protokoller) og for håndtering av personopplysninger i saksbehandlingsprosesser
- Mer kunnskap ute i organisasjonen på enkel risikovurdering (kursing)
- Behov for risikovurdering av risikofylt arbeidsmiljø som del av sikkerhetsvurdering/tilgangsregulering
- Sikre tilfredsstillende og sikker ventilasjon i alle fakultetets bygg
- Sikre gode rutiner for å melde HMS-avvik og følge opp HMS-avvik
- Ytre miljøarbeid
- Samt hele/prioriterte deler av pkt. 2.3.1

Enhetenes rapporter legges ikke ved, men ligger til gjennomsyn på fakultetet.

Vedlegg 1 HMS-årsrapport til Del 1 for årene 2016-2017¹²

I innledningen til rapporteringsskjemaet står det følgende om graderingen på tallene 1-5:

«Enheten markerer status ved å merke av i aktuelt felt. Skalaen går fra 1-5, hvor: 1=i svært liten grad, 2=i liten grad, 3=i noen grad, 4=i stor grad, 5=i svært stor grad. Dersom spørsmålet ikke er relevant for enheten i rapporteringsåret, benytter dere alternativet til høyre: Ikke aktuelt.»

3.1.1 HMS-organisering

I hvilken grad har enheten en samlet, skriftlig og ajourført HMS-handlingsplan med mål og tiltak?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	3	1	4	0
2016	1	1	1	2	4	0

I hvilken grad har enheten en skriftlig oversikt over delegerte HMS-oppgaver (eks HMS-kordinator, miljøkontakt, lab.ansvarlig, feltleder, brukers representant og plassansvarlig brann?)

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	1	6	0
2016	0	1	1	1	6	0

I hvilken grad har enheten tilrettelagt slik at ansatte kan medvirke i HMS-arbeidet?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	1	6	0
2016	0	1	0	4	4	0

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for tilrettelegging og samarbeid mellom linjeleder og verneombud?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	5	2	0
2016	0	0	1	2	6	0

3.1.2 HMS-kompetanse

I hvilken grad har leder nødvendig kompetanse for å utføre sitt HMS-ansvar ved enheten?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	3	5	0
2016	0	0	0	1	8	0

¹² I 2017 er MBI og BIO slått sammen til én enhet. Antall enheter som rapporterer, er derfor redusert til 8 i 2017

I hvilken grad har verneombud nødvendig kompetanse for å utføre sine HMS-oppgaver ved enheten?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	1	5	0
2016	0	0	0	2	7	0

I hvilken grad sørger enheten for at ansatte/studenter/gjester har nødvendig HMS-kompetanse?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	6	2	0
2016	0	0	2	4	3	0

I hvilken grad praktiserer enheten rutiner for mottak av nytilsatte/studenter/gjester?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	3	2	3	0
2016	0	0	2	3	4	0

3.1.3 Gode arbeidsfellesskap

I hvilken grad har enheten kartlagt det psykososiale arbeidsmiljøet (HMS-møte/ARK)?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	0	7	0
2016	2	2	0	0	4	1

I hvilken grad har alle vitenskapelige ansatte fått tilbud om medarbeidersamtaler/utviklingssamtaler?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	1	1	2	1	2	1
2016	0	0	2	2	4	1

I hvilken grad har alle stipendiater fått tilbud om medarbeidersamtaler/utviklingssamtaler?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	2	1	2	1	1	1
2016	3	2	2	1	0	1

I hvilken grad har alle teknisk/administrativt ansatte fått tilbud om medarbeidersamtaler/utviklingssamtaler?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	1	0	3	4	0
2016	0	0	2	2	5	0

I hvilken grad følger enheten UiBs rutiner for oppfølging av sykemeldte?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	2	6	0
2016	0	0	0	1	8	0

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for konflikthåndtering?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	0	6	2
2016	0	0	0	0	8	1

I hvilken grad følger enheten UiBs Rusmiddelpolitikk?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	0	6	2
2016	0	0	0	0	7	2

I hvilken grad legger enheten til rette for tiltak som stimulerer til fysisk aktivitet i arbeidstiden?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	2	4	0
2016	0	0	2	3	4	0

3.1.4 God risikostyring og beredskap**I hvilken grad har enheten gjennomført risikovurdering knyttet til HMS?**

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	5	0	0
2016	0	1	3	2	3	0

I hvilken grad har enheten lokale rutiner for beredskap?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	4	1	1
2016	0	1	1	1	4	2

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for brannvern?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	1	7	0
2016	0	0	1	1	7	0

I hvilken grad har enheten gjennomført eller deltatt på brannøvelse?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	2	6	0
2016	1	0	0	0	8	0

I hvilken grad har enheten gjennomført tiltak for å sikre enhetens materielle verdier mot tyveri og innbrudd? (Ny i 2017)

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	3	4	0

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for håndtering av vold og trusler?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	1	5	2
2016	0	0	0	2	5	2

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for melding og oppfølging av HMS-avvik? (Ny i 2017)

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	1	7	0

Blir det utført risikofyllt arbeid ved enheten? Arbeid ved laboratoriet, klinikk, verksted, driftarbeid, feltarbeid og tokt, og liknende.

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	1	3	3
2016	0	0	1	1	4	2

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for helse, miljø og sikkerhet ved feltarbeid og tokt?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	0	2	5
2016	0	0	1	2	4	2

I hvilken grad er skriftlige arbeidsinstrukser lett tilgjengelig for ansatte/student/gjester?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	1	2	3
2016	1	0	2	0	3	3

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for stoffkartotek?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	1	4	3
2016	0	0	0	2	5	2

I hvilken grad registrerer enheten ansatte/student/gjester i eksponeringsregisteret?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	1	0	1	3	0	3
2016	2	0	1	1	1	4

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer for bruk og håndtering av kjemikalier?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	1	4	3
2016	0	0	0	1	6	2

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer biologiske faktorer og genmodifiserte mikroorganismer?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	0	1	7
2016	0	0	0	0	2	7

I hvilken grad følger enheten UiBs Retningslinjer strålevern og bruk av stråling? (Ny i 2017)

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	0	4	4

3.1.5 Trygge og funksjonelle arbeidsplasser**I hvilken grad har enheten kartlagt det fysiske arbeidsmiljøet (HMS-runde)?**

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	1	0	7	0
2016	1	1	0	0	7	0

I hvilken grad blir hensyn til HMS vurdert ved nye arbeidsplasser (byggesaker)?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	3	3	2
2016	0	0	0	1	8	0

I hvilken grad blir kontor- og laboratorieplasser ergonomisk utformet og tilpasset?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	0	3	5	0
2016	0	1	0	2	6	0

I hvilken grad har enheten iverksatt arbeidsmiljørelaterte tiltak knyttet til digitalisering (funksjonelle IT-verktøy, kompetanse, endring arbeidsprosesser, samarbeid etc? (Ny i 2017)

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	3	1	2

Hvilke tre tiltak knyttet til digitalisering har enheten særlig behov for at blir iverksatt?

Enheterne har trukket fram følgende behov:

- Kompetanseheving – konkret på digitale verktøy og muligheter – innovasjon for å endre arbeidsprosesser som følge av digitale muligheter.
- Beredskap, elektroniske feltkort.

- Forbedring av CIM, brukervennlighet og tilgangsregulering.
- EcoExposure
- Datablad for Radioaktivt merkete stoffer i Eco Online.
- Fleire e-læringskurs
- Gode verktøy for alle
- Samordning av rutiner og prosedyrer
- Arbeider for å bygge sammenhengende verdikjeder fra datainnsamling, via lagring, tilgjengeliggjøring og prosessering til publisering og etterprøving. (Har et tett samarbeid med IT-avdelingen)
- Lab-It er svært viktig for oss. (Har et tett samarbeid med IT-avdelingen)
- Vernerundeskjemaene bør digitaliseres.
- Wi-Fi fungerer ikke tilfredsstillende

I hvilken grad har enheten samordnet HMS-arbeidet med samarbeidspartnere innenfor områder der begge er lokalisert og/eller driver aktivitet?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	0	2	4
2016	0	0	2	0	2	5

3.1.6 Ansvar for det ytre miljø

I hvilken grad har enheten gjennomført tiltak for å redusere negativ miljøpåvirkning?

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	1	0	0	3	3	1
2016	0	0	2	1	5	1

I hvilken grad legger enheten til rette for at ansatte og studenter enkelt kan gjøre miljøvennlige valg? (Ny i 2017)

	1	2	3	4	5	Ikke aktuelt
2017	0	0	2	1	4	1

Vedlegg 3 Oppdatert tiltaksliste til Handlingsplan for Helse, miljø og sikkerhet 2017-2019.

Tiltakslisten blir evaluert årlig i forbindelse med den årlige HMS-årsrapporteringen til fakultetsstyret, og blir revidert ved behov

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Gode arbeidsfellesskap					
Følge opp UiBs resultatmål og virkemidler for gode arbeidsfellesskap.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Kontinuerlig		Videreføres 2018
Gjennomføre arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen ARK.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Vår 2017	Arbeids- og klimaundersøkelsen ARK ble gjennomført vår 2017.	
Arbeide målrettet for å få på plass gode rutiner for gjennomføring av medarbeidersamtaler.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	De fleste enhetene følger retningslinjen, og noen institutter har fått gode rutiner på plass. Men fakultetet er ennå ikke helt i mål.	Videreføres 2018
Legge til rette for tiltak som stimulerer de ansatte til fysisk aktivitet, bl.a. ved å sikre oppgradering av dusjforholdene i Realfagbygget.	Fakultetsledelsen	EiA	Kontinuerlig	Tilrettelegges for fysisk aktivitet ved enhetene og er ivaretatt sentralt gjennom Premisser for fysisk aktivitet i arbeidstiden . Har i samarbeid med EIA startet oppgradering av dusjforholdene i Realfagbygget i 2018.	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Styrke ledernes kompetanse i å lede og de ansattes kompetanse i å delta i tverrfaglige, mangfoldige og multikulturelle arbeidsmiljø ved å ha dette som tema på fakultetets HMS-seminar i perioden.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Høst 2017	Er fulgt opp gjennom fakultetets HMS-seminar på VilVite 21.11.2017 med tema «Working in a multicultural environment” , foredragsholder Karin Ellis, Ellis Culture.	
God risikostyring og beredskap					
Følge opp UiBs resultatmål og virkemidler for risikostyring og beredskap.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Kontinuerlig	Følges opp gjennom CIM, UiBs system for risiko, sikkerhet og beredskap, samt UiBs digitale avvikssystem.	Videreføres 2018
Gjennom regelmessige beredskapsøvelser, skal fakultetet øve på håndtering av ulike beredskapssituasjoner.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	Beredskapsgruppen trener jevnlig i krisestøtteverktøyet CIM gjennom CIMtrim. Har i tillegg gjennomført skrivebordsøvelse med beredskapsgruppen og instituttlederne.	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Delta som pilot ved innføring av modul for Felt og tokt i det digitale kriseverktøyet CIM.	Fakultetsledelsen	Seksjon for HMS, beredskap og BHT, Institutt for biologi	Kontinuerlig	BIO er ett av tre institutter ved UiB som deltar som pilot for modulen Felt og tokt. Modulen ble tatt i bruk høsten 2017 på flere feltkurs ved BIO.	Videreføres 2018
Delta som pilot ved uttesting av evakueringsrutiner via skjerm i auditoriene i Realfagbygget.	Fakultetsledelsen	Eiendomsavdelingen	Kontinuerlig	Tilbakemelding er at evakueringsrutinene på skjerm fungerer bra.	
BIO og MBI skal utarbeide opplæring i risikoanalyse for å sikre at studenter, ansatte og gjester har forståelse av hvordan risikovurdering gjennomføres på en enkel måte.	Fakultetsledelsen	Seksjon for HMS, beredskap og BHT, Institutt for biologi, Molekylærbiologisk institutt	Kontinuerlig	To kurs gjennomført i 2017. Samtlige romansvarlige ved tidligere MBI og BIO fikk tilbud om opplæring. Begge kursene var fullt egnet. Forskningsgruppelederne ved BIO ble også invitert. Tilbakemeldingene fra kursdeltakerne er at dette har gitt et løft når det gjelder risikovurdering i CIM. Anbefaler at tilsvarende kurs rulles ut ved aktuelle institutt	Videreføres i 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Fakultetet vil i tillegg opprettholde følgende tiltak					
Arbeide for at alle HMS-avvik meldes og følges opp på relevant nivå.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid	Følges opp gjennom elektronisk system for avviksrapportering. Avvikene følges opp på relevant nivå og rapporter legges fram i fakultetsstyret og i fakultetets IDU. Fortsatt arbeide for å sikre gode rutiner for å melde HMS-avvik og følge opp HMS-avvik	Videreføres 2018
Bruke avvikssystemet til å øke læring på tvers av enheter i relevante fora, bl.a. samlinger for HMS-koordinatorer.	Fakultetsledelsen		Høsten 2017		Videreføres 2018
Trygge og funksjonelle arbeidsplasser					
Følge opp UiBs resultatmål og virkemidler rettet mot trygge og funksjonelle arbeidsplasser.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid		Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Gjennomgå anbefalte tiltak etter kartleggingen av kjemikalierom som er gjennomført av Eiendomsavdelingen (EiA) og Seksjon for HMS, beredskap og BHT og iverksette forholdsmessige tiltak etter dialog med grunnenhet.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	Thormøhlensgt. 53 A og B: - Kortlesere montert på spritlager, avfallsrom og kjemikalierom. Kjemisk institutt: - Ny befaring av lokalene gjennomført desember 2017 i samarbeid med EiA og HMS. Inkludere Institutt for geovitenskap i befaringsen	Videreføres 2018
Der det er naturlig, samordner fakultetet HMS-arbeidet med våre samarbeidspartnere for å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø innenfor områder hvor begge er lokalisert.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid	Blir fulgt opp der det er naturlig. Eksempler: - Opplæring hjertestartere - Fellesmøter plassansvarlig brann - Planlagt byggmessige møter i 2018 på ledernivå mellom EiA, MN og aktuelle samarbeidspartnere.	Videreføre 2018
Følge opp kartleggingen av temperaturforholdene i fakultetets bygg.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	HMS-seksjonen har gjennomført flere kartlegginger av temperaturforholdene i Realfagbygget. Ny kartleggingsrunde med punktmålinger og varige målinger gjennomføres vår 2018.	Videreføre 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	
Sikre hjertestartere i fakultetets bygg.	Fakultetsledelsen		2018	Hjertestartere installert i Realfagbygget og Geofysisk institutt høst 2017. Flere ansatte gjennomførte hjertestarterkurs samme høst.	
Ansvar for det ytre miljø					
Følge opp UiBs resultatmål og virkemidler gjennom en egen miljøfyrtårnhandlingsplan.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid	Fakultetet har inkludert miljøfyrtårnhandlingsplanen som en naturlig del av fakultetets HMS-plan.	Videreføre 2018
Fakultetet skal i planperioden gjennomføre følgende tiltak:					
Inkludere gode tiltak for ytre miljø i kriteriene for fakultetets HMS-pris.	Fakultetsledelsen		Årlig i tilknytning til fakultetets HMS-seminar	Gode miljøtiltak ble inkludert som ett av kriteriene for fakultetets HMS-pris 2017.	
Utarbeide tiltakskort for skade på/utslipp til ytre miljø.	Fakultetsledelsen		Straks	Utført	

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	
Ha som mål at alle fakultetets skoleeksamener der det er hensiktsmessig, skal være digitale i løpet av perioden.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	En betydelig større andel av eksamenene som kan digitaliseres, er blitt digitalisert	Videreføres 2018
Oppfordre instituttene til i størst mulig grad å motta nødvendig tidsskriftabonnement og produktkataloger elektronisk.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid	Instituttene mottar i hovedsak produktkataloger elektronisk. Tidsskrifter digitaliseres kontinuerlig. Papiraviser er ikke lenger aktuelt.	Videreføres 2018
I størst mulig grad unngå engangsprodukter.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid	Det blir stadig større bevissthet rundt engangsprodukter og bruken er redusert. I laboratoriene blir det fremdeles brukt noe engangsutstyr ved sterilt utstyr.	Videreføres 2018
Gjøre miljøvennlige valg der det er et alternativ.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid	Følger UiB sine rammeavtaler.	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Synliggjøre muligheten for gjenbruk av møbler	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid		Videreføres 2018
I sterkere grad synliggjøre miljørelevant forskning og kunnskap hos fakultetets vitenskapelige stab.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid	Etablert nettsider for UiBs satsingsområde <i>Klima og energiomstilling</i>	Videreføres 2018
Videreføre etter- og videreutdanning i miljørelevant kunnskap for lærere gjennom Skolelaboratoriet i realfag.	Fakultetsledelsen	Skolelaboratoriet i realfag	Kontinuerlig	Utført bl.a. gjennom: Naturfag 1 - videreutdanning 2017 og 2018 Naturfag 2 – videreutdanning 2017 og 2018	Videreføres 2018
Informere nye studenter om MN som miljøfyrtårn og om hvordan de kan bidra ved å gjøre enkle og naturvennlige grep i studiehverdagen.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid	<ul style="list-style-type: none"> • Studentene blir informert om UiB som Miljøfyrtårn to ganger årlig via Mitt UiB. • Studieseksjonen vurderer å inkludere informasjon i Kollokvieoppgavene ved studiestart. • Er fast melding på infoskjerm 	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	
Øke bruk av videokonferanse og liknende som alternativ til fysiske reiser.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen og alle ansatte	Alltid	Flere enheter i tillegg til fakultetet, har investert i egne videokonferanserom. I tillegg brukes Skype og Skype for business i stadig større grad ved intervjuer og møter.	Videreføres 2018
Legge til rette for tiltak som stimulerer de ansatte til fysisk aktivitet bl.a. ved å fortsette arbeidet for praktisk og sikker sykkelparkering og egnete garderobeforhold.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	Manglende sykkelparkeringsfasiliteter på Marineholmen.	Videreføres 2018
Fakultetet skal i planperioden gjennomføre følgende øvrige HMS-tiltak:	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	
Sette av midler til arbeidsmiljø- og sikkerhetstiltak.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Årlig	Har satt av tilsvarende sum som tidligere år i budsjettet for 2018.	Videreføres 2018
Sette av midler til delvis lønnskompensasjon til fakultetets HVO.	Fakultetsledelsen		Årlig	Har satt av tilsvarende sum som tidligere år i budsjettet for 2018.	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	
Sørge for oppdatert HMS-informasjon på våre hjemmesider.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid		Videreføres 2018
Arrangere HMS-seminar, i samarbeid med fakultetets HVO, for instituttledere, administrasjonssjefer, mellomledere, forskningsgruppeledere, verneombud, HMS-koordinatorer, medlemmer av HMS-utvalg, plassansvarlig brann, med særskilt fokus på områder der HMS-rapporteringen avdekker svakheter/utfordringer.	Fakultetsledelsen		Årlig	<p>21.11.2017: «Sikkerhet I byggene våre» ved Tore Reigstad og “Working in a multicultural environment”, foredragsholder Karin Ellis, Ellis Culture</p> <p>12.12.2016: «Omstilling og endring» ved hhv. IT direktør Tore Burheim, Nina Cathrine Berg, Arbeidsmiljøseneteret og viserektor Robert Bjerknes</p> <p>19.11.2015: «Moderne Akan-arbeid» ved seniorrådgiver Jarle Wangen, Akan kompetansesenter.</p> <p>23.10.2014: «Pilotprosjekt for risikovurdering ved Institutt for geovitenskap og Kjemisk institutt»</p>	Videreføres 2018
Ha HMS som tema på alle instituttledermøtene.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid		Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Arrangere et felles møte minst en gang pr semester i samarbeid med fakultetets hovedverneombud for verneombud og HMS-koordinatorer.	Fakultetsledelsen	Fakultetets hovedverneombud	Hvert semester	Utført	Videreføres 2018
Legge til rette for at instituttene skal kunne oppfylle sine HMS-planer, og bistå med tilrettelegging ved behov.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Hvert semester	Ved å innhente nødvendig informasjon gjennom HMS-årsrapporten. Del 3 står til disposisjon for fakultet/ avdelinger som ønsker å innhente ytterligere informasjon fra underliggende enheter om lokale utfordringer og/eller satsningsområder innen HMS. Del 3 ble gjeninnført i 2017 etter ønske fra MN.	Videreføres 2018
Videreføre ordningen med at fakultetets hovedverneombudet er observatør i Informasjons- og drøftingsutvalget og inviteres til fakultetets vårseminar.	Fakultetsledelsen		Alltid	Utført	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	
<p>Tildele HMS-pris ved fakultetet</p> <p><i>(Se i tillegg på tiltak under punktet « Ytre miljø»)</i></p>	Fakultetsledelsen		Årlig i tilknytning til fakultetets HMS-seminar	<p>2017 – Kjemisk institutt: Gode sosiale og faglige møteplasser</p> <p>2016 – Institutt for geovitenskap: Gode rutiner for gjennomføring av risikovurdering i forkant av feltarbeid.</p> <p>2015 – Institutt for biologi: Et aktivt «Teknikerforum» som et viktig bidrag ved BIO for koordinering av god HMS-opplæring og –oppfølging.</p> <p>2014 – Molekylærbiologisk institutt: Gode rutiner for brannvernarbeid.</p> <p>2014 – Kjemisk institutt: Obligatorisk HMS-kurs på engelsk og norsk for masterstudenter.</p>	Videreføres 2018
Arrangere HMS-møte for studenter	Fakultetsledelsen		Årlig ved semesterstart om høsten	Fast årlig arrangement torsdag i uke 33.	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Fakultetets hovedverneombud og enhetenes verneombud skal tas med på råd under planlegging og gjennomføring av alle tiltak som har betydning for arbeidsmiljøet innenfor ombudets verneområde, derunder byggesaker.	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Alltid	<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeiding av HMS-plan • HMS-årsrapport • HMS-pris • Miljørapport • Gjennomføring av Arbeids- og klimaundersøkelsen ARK • Gjennomføring av MNs årlige HMS-seminar med utdeling av HMS-pris • Fast observatør IDU • Fast invitert til MNs vårseminar • MNs administrative utviklingsarbeid • Byggesaker 	Videreføres 2018
I samsvar med UiBs «Retningslinje for samarbeid mellom linjeleder og verneombud» skal det avholdes jevnlig møter mellom fakultetsledelsen og fakultetets hovedverneombud.	Fakultetsledelsen		Minimum 2 ganger pr semester	Utført	Videreføres 2018

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Områder med behov for oppfølging identifisert gjennom fakultetets HMS-årsrapportering gjennom følgende tiltak:					
Som tema på instituttleder møtene	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	Utført	Videreføres 2018
Som tema på verneombuds- og HMS-koordinatormøtene	Fakultetsledelsen	Instituttledelsen	Kontinuerlig	Utført	Videreføres 2018
Vurdere områder med behov for oppfølging som kriterier for fakultetets HMS-pris	Fakultetsledelsen			Utført. Sak 2017/7416 i ePhorte	Videreføres 2018
Nye planlagte tiltak 2018	Hovedansvar				
Utarbeide HMS-årshjul på fakultetets HMS-nettside	Fakultetsledelsen				

Satsingsområder	Hovedansvar	Medansvar	Frist	Status 2017	2018
Ferdigstille fakultetets beredskapsplan med bl.a. utarbeiding av resterende tiltakskort + innrede egnet lokale for fakultetets beredskapsgruppe	Fakultetsledelsen				
Læringsarealer: I samarbeid med relevante aktører ferdigstille læringsrommet i 1. etg i Realfagbygget og arbeide for videre utvikling av ulike læringsarealer i fakultetets arealer.	Fakultetsledelsen	EIA og andre relevante aktører			

Vedlegg 4 Oversikt over fakultetets HMS-prisutdelinger

Tabell - Fakultetets HMS-pris har blitt gitt til følgende institutter/prosjekter/tiltak

År	Institutt	Prosjekt/tiltak	Antall innspill
2017	Kjemisk institutt	Totaliteten i måten å knytte sammen faglig og sosialt fellesskap: Instituttet kaller tiltaket: «Faglige og sosiale møteplasser ved Kjemisk institutt».	2
2016	Institutt for geovitenskap	Gode rutiner for gjennomføring av risikovurdering i forkant av feltarbeid	5
2015	Institutt for biologi	Instituttets innsats for å trygge arbeidsmiljøet gjennom et aktivt «Teknikerforum» som koordinerer viktig HMS-opplæring og -oppfølging	8
2014	<ul style="list-style-type: none"> • Kjemisk institutt • Molekylærbiologisk institutt 	<ul style="list-style-type: none"> • Obligatorisk HMS-kurs på engelsk og norsk for masterstudenter • Gode rutiner for beredskapsarbeid 	6
2013	Institutt for biologi	Gode rutiner innen brannvernarbeid	12
2012	Molekylærbiologisk institutt	God velkomstbrosjyre og et godt system for mottak av nytilsatte, gjester og nye masterstudenter	8
2010	Geofysisk institutt	Tilrettelegging for bruk av sykkel til jobb	8
2009	Institutt for informatikk	Systematisk arbeid med å legge forholdene til rette for utenlandske arbeidstakere	10
2008	Institutt for biologi	Omfattende arbeidsmiljøundersøkelse	10
2007	Molekylærbiologisk institutt	Helhetlig og grundig HMS-arbeid bygget opp gjennom flere år. Eks: arbeidsinstrukser på engelsk, ukeinfo, prosjektregister med fokus på sikkerhet knyttet til forskningsaktivitet	14
2006	Geofysisk institutt	PhD-forum, - et forum for og av stipendiater ved GFI	10
2005	Institutt for geovitenskap	HMS-handlingsplan samt plan for HMS-møte	10
2004	Kjemisk institutt	”Tryggleikhåndbok”, HMS-utvalg, HMS-kurs for begynnerstudenter, skilting, romansvar	22

Vedlegg 5 HMS-årsrapport 2017 med kommentarer fra enhetene

Vedlegg 5 er en samlet HMS-rapport med kommentarer fra enhetene. Denne rapporten sendes ikke ut til fakultetsstyrets medlemmer, men kan sendes på forespørsel.

UiB - Det matematisk- naturvitenskapelige fakultet

Årlig klima- og miljørapport for 2017

Virksomheten sertifiseres etter følgende kriterier:

Felles kriterier

Sertifikat

Type: 3-årig

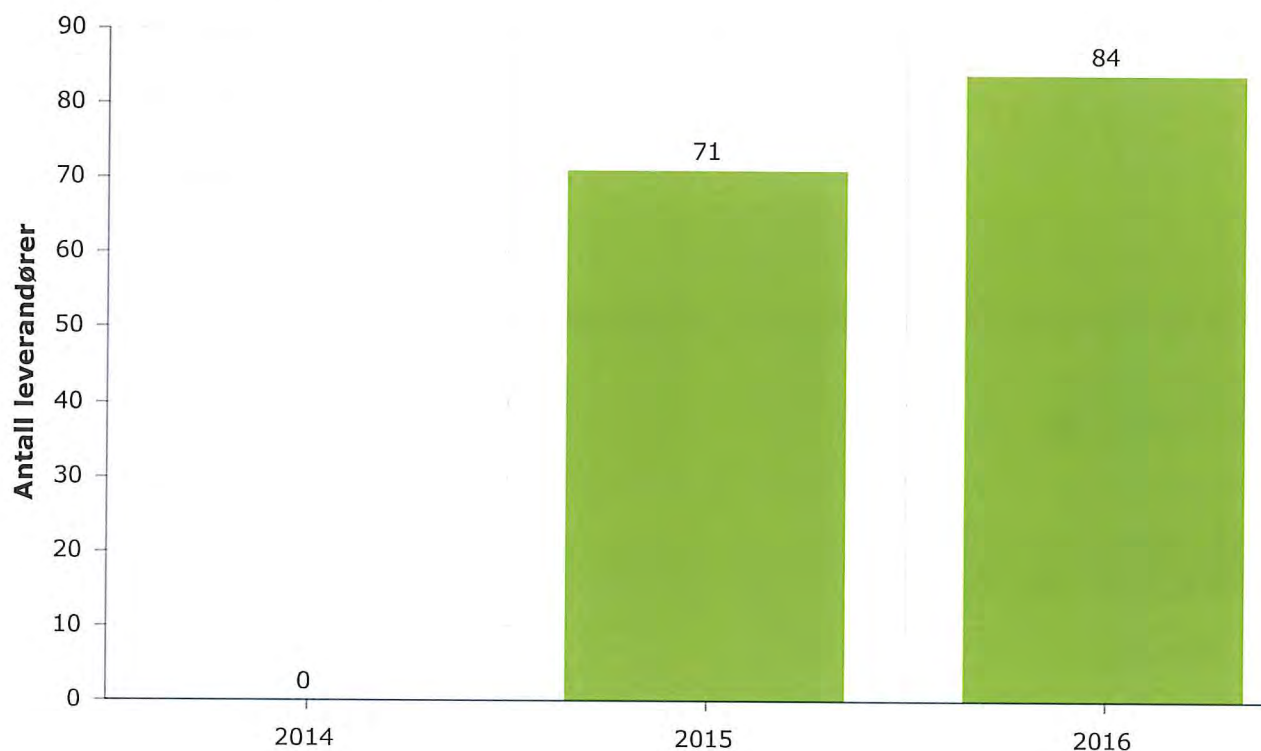
Utstedt: 27 apr, 2016

Utløper: 27 apr, 2019

 Skriv ut

★ Innkjøp

Antall leverandører som har et sertifisert miljøledelsessystem som Miljøfyrtårn, ISO 14001, EMAS eller tilsvarende.

💬 Kommentar

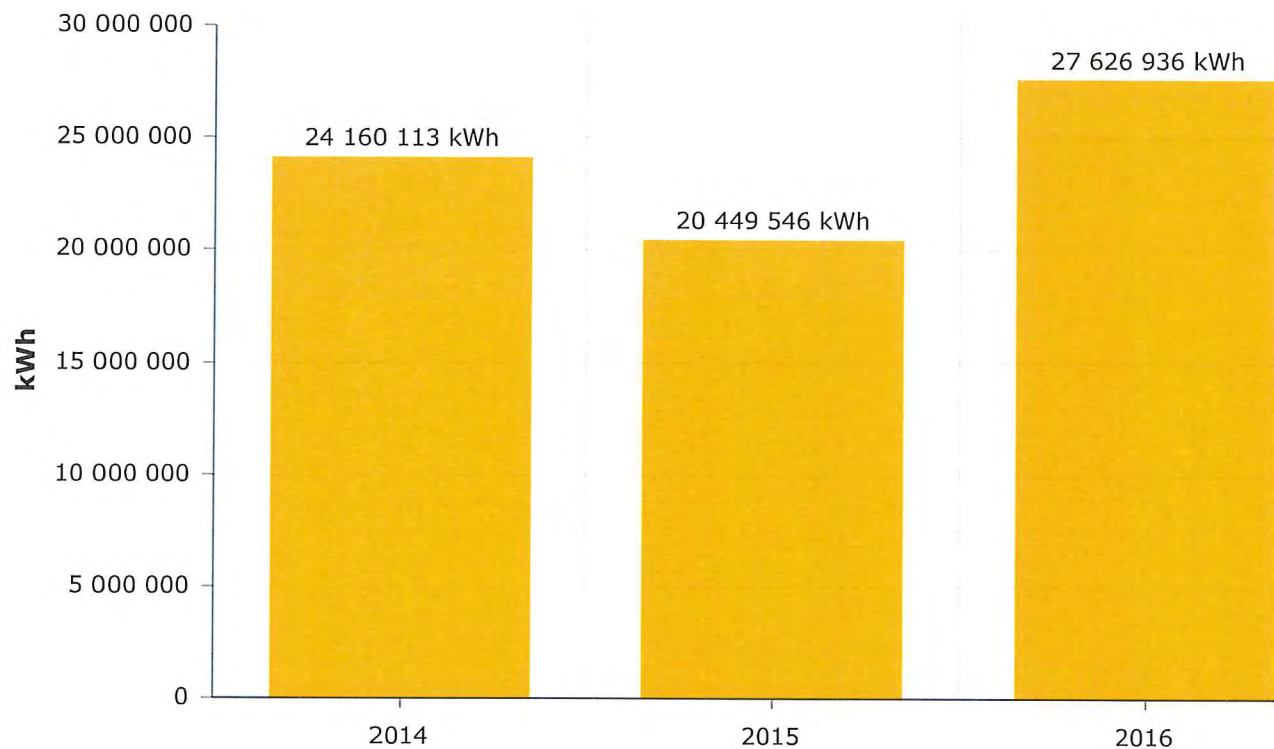
Kontor for innkjøp klarer ikke rapportere antall økologiske varer til egen drift fra innkjøpssystemet.

For innkjøp av rekvisita ligger andelen miljømerkede produkter på 39%, opp fra 32% i 2016.

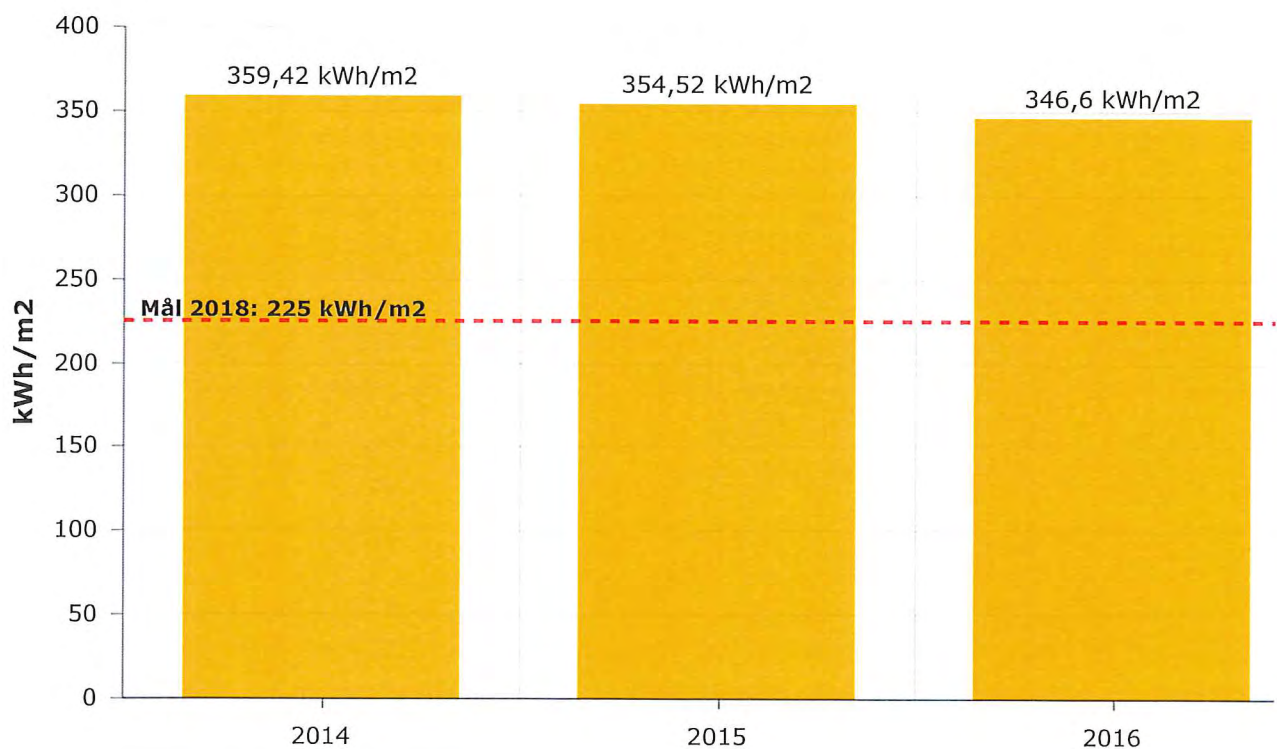
Papirforbruket er kalkulert ved å fordele totalmengde for UiB på enheter basert på antall ansatte.

⚡ Energi

Energiforbruk

Energiforbruk pr. kvadratmeter

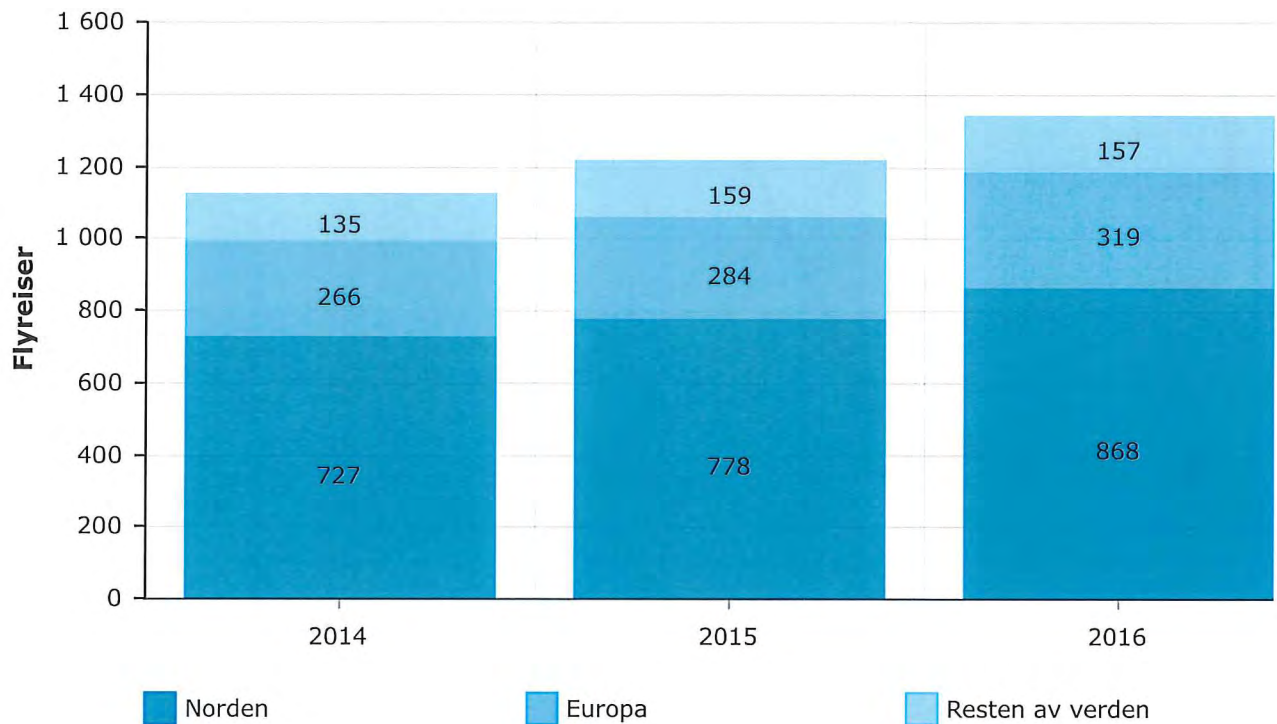

Kommentar

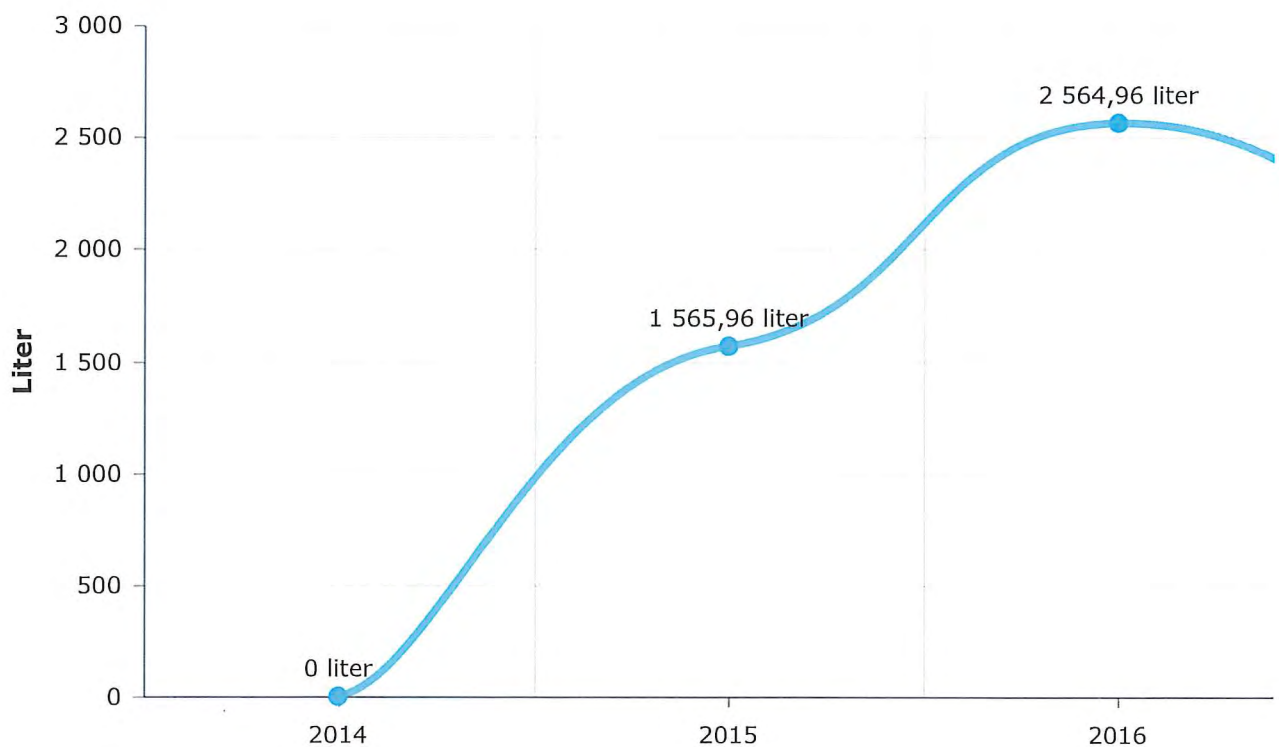
Energibruk er rapporter fra Eiendomsavdelingen på byggnivå, og deretter fordelt på hovedkontor og underenheter basert på prosent areal som brukes av hver enhet i hver av bygningene.

Transport

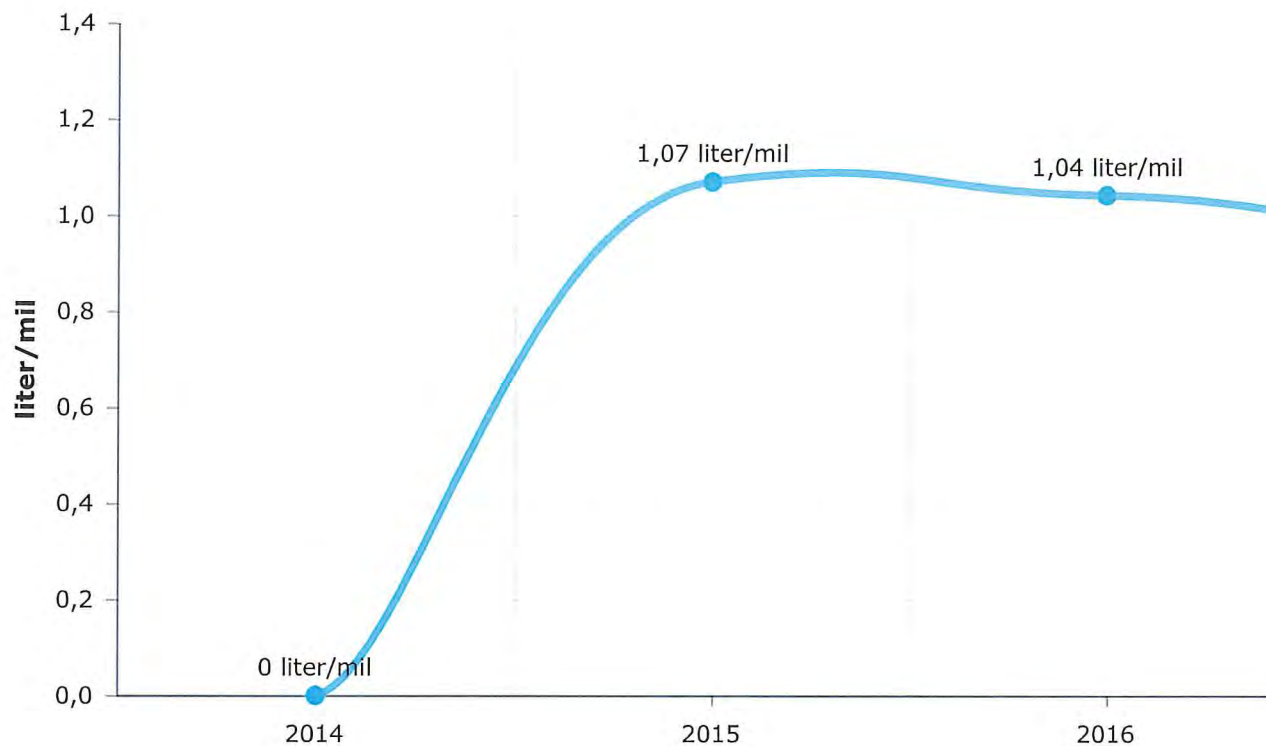
Flyreiser

Drivstofforbruk, totalt

Drivstofforbruk per mil

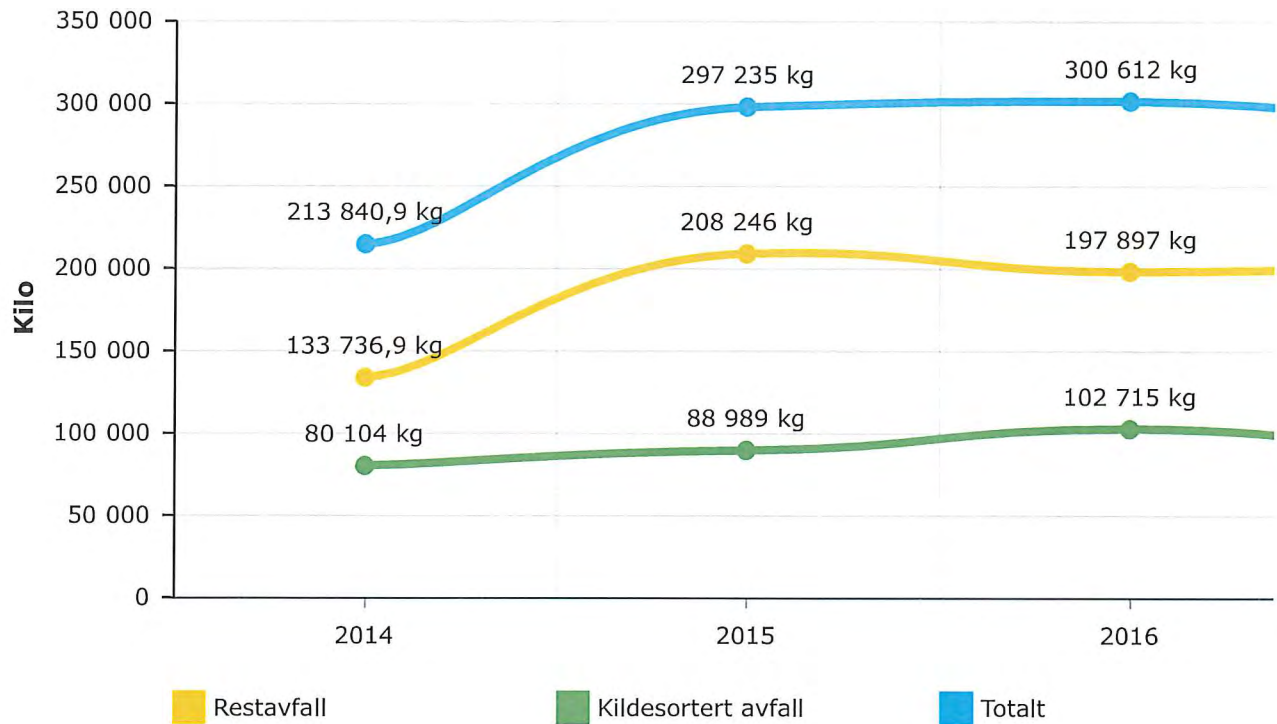

🗨️ Kommentar

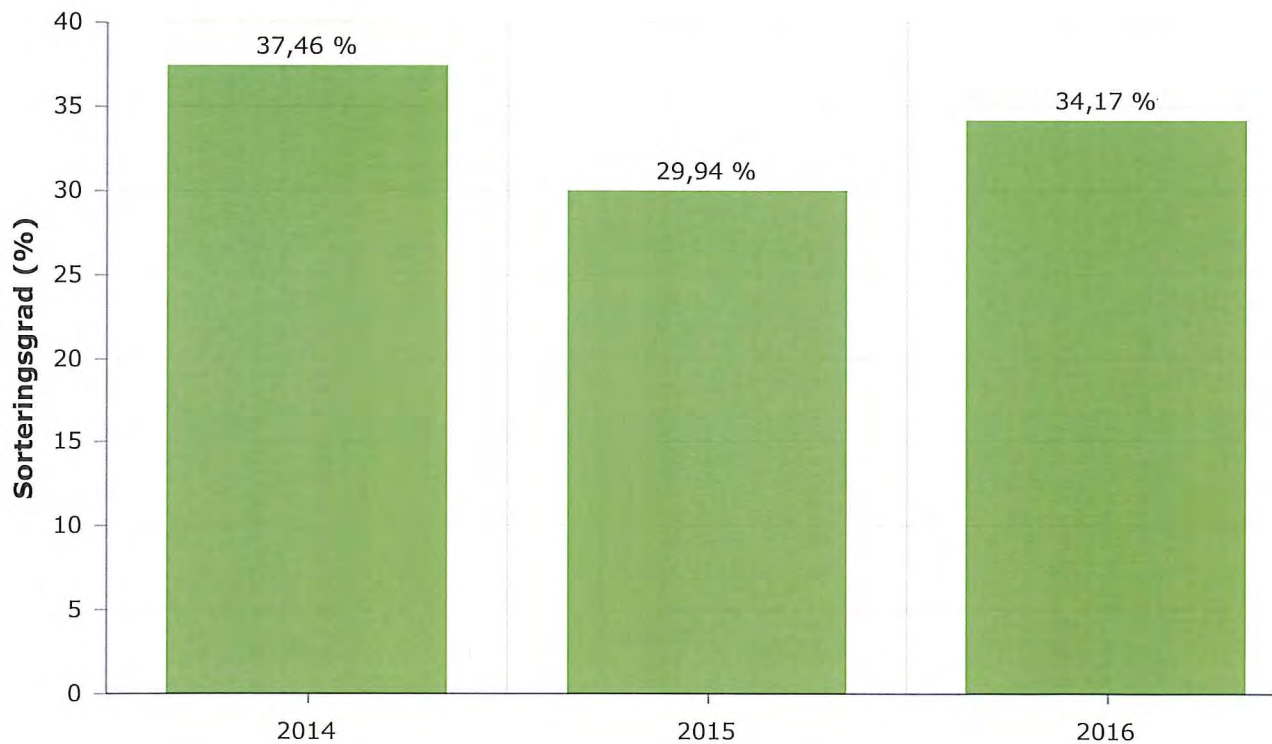
CO₂-utslipp fra flyreiser er oppgitt av Berg-Hansen og fordelt på hovedkontor og underenheter basert på antall ansatte. Data fra Berg-Hansen fanger ikke opp alle flyreisene som er bestilt fra andre steder, så flyreisene er sannsynligvis underrapportert.

 Avfall

Avfall

Sorteringsgrad

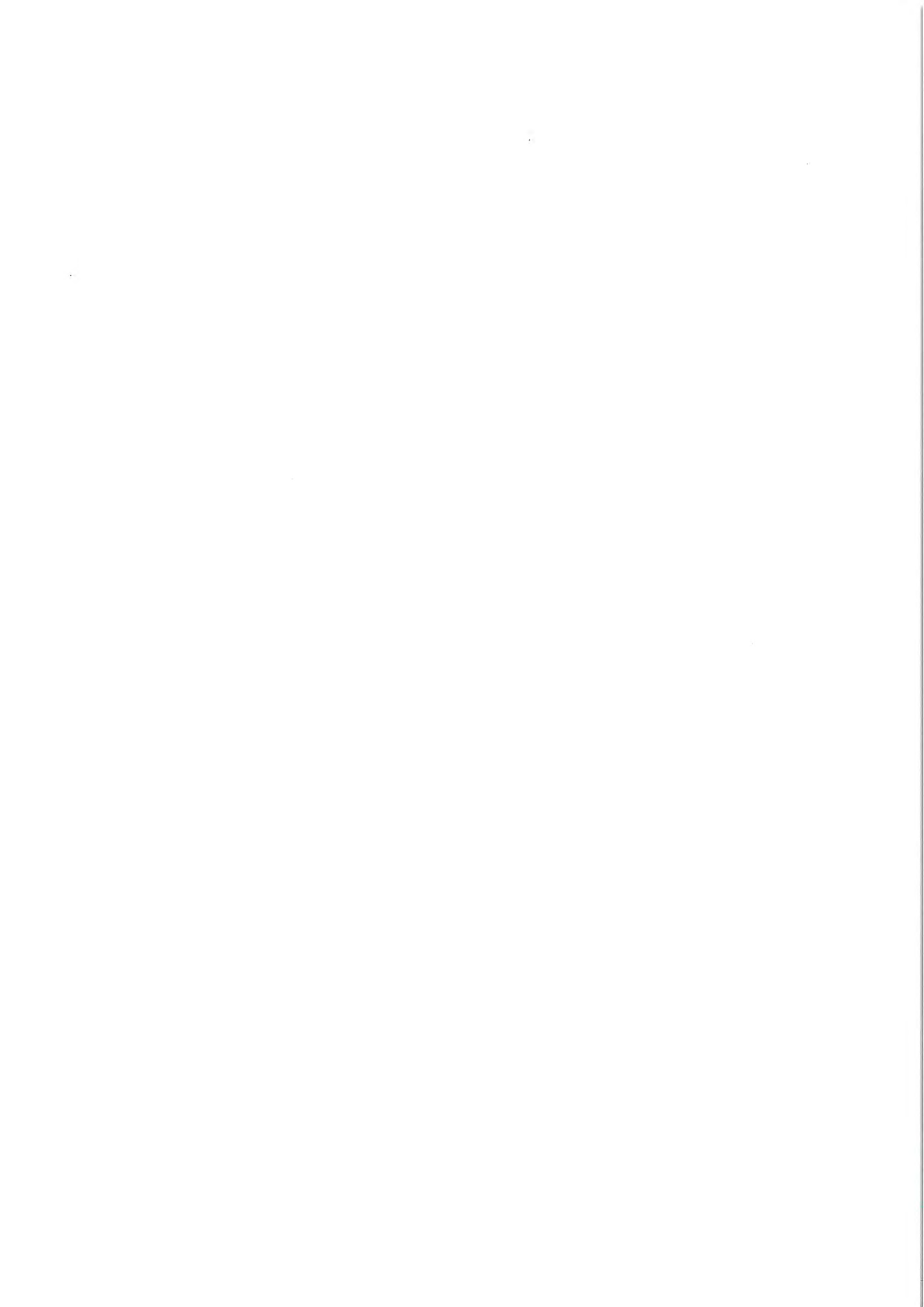
Kommentar

Avfall er fordelt på fakulteter basert på antall ansatte. Dette gir ikke et helt realistisk bilde, da noen fakulteter naturlig nok vil produsere mer avfall enn andre, spesielt farlig avfall.

Gjennomførte tiltak Arbeidsmiljø:

Generelt for UiB: UiB har en HMS-handlingsplan 2016-2018 der arbeidsmiljøtiltak følges opp. Det finnes også en "Aktivitets- og resultatmål for UiB sitt IA-arbeid i perioden 2014 til 2018".

Spesifikt for MN: MN har utarbeidet ny HMS-plan for perioden 2017-2019. Planen bygger på de samme føringene i UIBs HMS-plan 2016-2018. MN har i tillegg inkludert fakultetets Miljøfyrtårnhandlingsplan som del av vår HMS-plan. Våren 2017 gjennomførte MN en større arbeidsklimaundersøkelse (ARK) ved alle våre institutter. Tilrettelegges for fysisk aktivitet ved enhetene, og er ivare tatt sentralt gjennom Premisser for fysisk aktivitet i arbeidstiden. Arrangerer årlig HMS-møte for MNs ansatte. I november 2017 hadde seminaret følgende tema: "Working in a multicultural environment" med foredragsholder Karin Ellis fra Ellis Culture. På det årlige HMS-seminaret deles ut en HMS-pris på kr 50 000,- til et institutt som utmerker seg innen HMS-feltet. Kjemisk institutt fikk i 2017 prisen for flg tiltak "Gode sosiale og faglige møteplasser. Har gjennomført bossplukking (plast) som del av sommeravslutning. Gode miljøtiltak er inkludert i kriteriene for fakultetets HMS-pris. Arbeider målrettet for å få gode rutiner for medarbeidersamtaler på plass. Setter av midler til arbeids- og miljøtiltak på fakultetsnivå. Dette gjøres og ved enhetene. Setter av midler til delvis lønnskompensasjon av MNs hovedverneombud. Har jevnlig møter mellom fakultetsdirektør, fakultetets hovedverneombud og HMS-koordinator. HMS som tema på alle instituttleder møter, og som tema på verneombuds- og HMS-koordinatormøter. HMS-avviksrapporter legges fast fram for Informasjons- og drøftingsutvalg og på fakultetsstyremøtene. HMS er tema i årlig fast arrangement i uke 33 for studentene. Fakultetets beredskapsgruppe trener jevnlig i krisestøtteverktøyet CIM.

Gjennomførte tiltak

Innkjøp og materialbruk

Generelt for UiB: UiB, som en statlig virksomhet, følger Lov om offentlige anskaffelser. Vi har et eget Kontor for Innkjøp som kontrollerer anskaffelsesprosessene, og holder jevnlig kurs, seminarer og opplæring for våre innkjøpere og bestillere. Miljøvennlige valg gjøres gjennom UiBs rammeavtaler.

Spesifikt for MN: Har få bestillere slik at det skal være lettere å følge UiBs rammeavtaler.

Avfall

Generelt for UiB: UiB har et velfungerende avfallssystem der alt avfall håndteres av Eiendomsavdelingen og BIR Bedrift. I avfallsrommene kan man kaste blant annet papir/kapp/kartong, EE-avfall, plastemballasje, glass, metall, batterier, tonere og restavfall. Eiendomsavdelingen jobber kontinuerlig med å innføre miljøstasjoner nærmere ansattes arbeidsplasser med fraksjonene emballasjeplast, glass/metall og restavfall. Dette er innført i 57 % av UiBs totale bygningsareal (25000 m² fikk avfallsstasjoner i 2017).

Spesifikt for MN: Følger UiBs retningslinjer og rutiner for avfallshåndtering. Har egne kontaktpersoner ved instituttene for problemavfall og farlig avfall. I 2016 ble 30% av fakultetets eksamener gjennomført som digital eksamen. MN er ennå ikke helt i mål, men stadig flere eksamener gjennomføres digitalt. Enhetene mottar i hovedsak produktkataloger elektronisk. Papiraviser er ikke lenger aktuelt. Tidsskrifter digitaliseres kontinuerlig. Engangskrus er stort sett kuttet ut, brukes kun ved møter i møterom uten kjøkkenfasiliteter. I laboratoriene blir det fortsatt brukt noe engangsutstyr ved sterilt utstyr. Sorterer avfall etter gjeldende regelverk og følger UiBs rutiner for avfallshåndtering, dette gjelder og avfall fra laboratoriene. Gjenvinning av el-avfall og metall. Returordning for risikoavfall. Trygg avfallshåndtering fra laboratoriene. Elektronisk utsendelse av sakspapirer er gjennomført til alle møter. Gjenbruk av møbler. Dobbeltsidig kopiering. Faser ut private skrivere.

Energi

Generelt for UiB: Universitetet i Bergen gjennomførte energimerking av hele bygningsmassen i 2012, og har siden arbeidet med å gjennomføre tiltakslisten fra energimerkingen. I tillegg har UiB en ENØK-ingeniør i 100 % stilling, som arbeider kun med energieffektivisering som lysstyring, varmestyring, optimalisering av ventilasjon og gjenbruk av spillvarme fra datasentre. UiB har også et eget nærvarmenett med en sjøvannsvarmepumpe som henter energi ut fra vannet på 100 meters dyp i Byfjorden, som er lokalisert i Jussbygget, men driftet av Eiendomsavdelingen. UiB byttet ut all fyringsolje med bio-olje fra 1.1.2016, og planlegger å fase denne ut når de aktuelle bygningene kan knyttes på fjernvarmenettet i Bergen.

Spesifikt for MN: Stadig flere kontorer og møterom har lys som slukkes automatisk.

Transport

MN eier 3 biler med piggfrie dekk. (Geofysisk (GEOF) institutt eier 1 bil og Institutt for geovitenskap (GEO) eier 2). GEOs biler brukes hovedsakelig ved feltarbeid. Da GEOF anskaffet ny bil i 2014, fantes det ikke el. varebil med lastekapasitet som dekket deres behov. Bilen benyttes ofte, som regel ved korte distanser. Typisk bruk er transport av utstyr til/fra forskningsskip og mellom instrumentlab i Allegt. og lager/verksted på Marineholmen. Institutt for biovitenskap disponerer ikke egen bil, men er medlem av bildeling med 4 kort. MN legger i stadig større grad til rette for sykkelparkering, og flere institutter har innendørs sykkelparkering og gode dusjfasiliteter. I tillegg har ett institutt eget sykkelverksted. Ett instituttene har lagt til rette for parkering for el-biler. Legger til rette for videokonferanser/skypemøter, skype for business og webkamera for å redusere reisevirksomhet. Brukes også i forbindelse med intervjuer.

Utslipp til luft og vann

Generelt for UiB: UiB praktiserer nullutslipp og skal ikke slippe ut noen kjemikalier til ledningsnettene eller i luft/vann.

Annet

Generelt for UiB: UiB har siden 2009 laget klimaregnskap og miljøregnskap og har hatt tallfestede mål for reduksjon av negativ miljøpåvirkning fra avfall, transport, innkjøp og energi. Disse skal reduseres med 20 % mellom 2009 og 2020, med 2 % i året. Målet for 2017 var en reduksjon på 16 % sammenlignet med 2009.

Spesifikt for MN: Følge opp tiltak som initieres fra UiBs sentrale avdelinger. Etablert nettside for UiBs satsingsområde Klima og energiomsstilling. Videreført etter- og videreutdanning i miljørelevant kunnskap for lærere gjennom Skolelaboratoriet i Realfag gjennom "Naturfag 1 - Videreutdanning 2017 og 2018" og "Naturfag 2 - videreutdanning 2017 og 2018". MN fikk i 2016 gjennomført en kartlegging av rom med farlige kjemikalier. Instituttene er godt i gang med å gjennomgå anbefalte tiltak etter kartleggingen, bl.a. er kortlesere montert på spritlager, avfallsrom og kjemikalierom. Ny befaring ble gjennomført desember 2017. Bruker det elektroniske stoffkartoteket EcoOnline ved håndtering av kjemikalier, biologiske faktorer og strålekilder. Melder HMS-avvik via elektronisk database. Bruker det digitale krisestøtteverktøyet CIM ved risikovurdering og krisehåndtering. MN er pilot ved uttesting av en egen modul i CIM for felt og tokt hvor både studenter og ansatte er koblet på. Har installert hjertestartere i MNs bygg og flere av våre ansatt gjennomførte hjertestarterkurs høst 2017. Informerer studentene og UiB som miljøfyrtårn gjennom "Mitt UiB" og via fast melding på studentenes Infoskjerm. Oppdatert HMS på MNs HMS-nettsider. HMS-avvik følges opp gjennom elektronisk system for avviksrapportering, Avvikene følges opp på relevant nivå og rapporter legges fram i Informasjons- og drøftingsutvalget og fakultetsstyret.

☰ Handlingsplan

Miljøpolicy inkludert HMS mål

Generelt for UiB: HMS-handlingsplan 2016-2018 er forankret i UiBs strategi og omfatter fire HMS-mål.

UiB skal kjennetegnes ved gode arbeidsfellesskap, god risikostyring og beredskap, trygge og funksjonelle arbeidsplasser og ansvar for det ytre miljø.

<http://www.uib.no/hms-portalen/99112/hms-handlingsplan-2016-2018>

Ansvar for det ytre miljø er videre omfattet av en Tiltaksplan for det ytre miljø med mål om 40 % reduksjon av klimagasser innen 2030:

http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/handlingsplan_ytre_miljo_2018-2022.pdf

Spesifikt for MN: MN har utarbeidet en egen HMS-plan 2017-2019 som omfatter de samme 4 målene som UiBs plan og følger føringene gitt i UiBs plan, inklusiv Miljøfyrtårnhandlingsplan. MN har i tillegg en tiltaksliste som evalueres årlig i forbindelse med den årlige HMS-årsrapporteringen til fakultetsstyret og revidert ved behov.

Innkjøp og materialbruk: Tiltak

Generelt for UiB: UiB har utarbeidet en anskaffelsesstrategi for 2016-2019, og et tiltak er at man skal "stille krav som bidrar til at negative miljøkonsekvenser reduseres i størst mulig grad der dette er relevant" i tråd med Lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016.

http://ekstern.filer.uib.no/okonomi/Innkjop/Anskaffelsesstrategi_UiB_2016_2019.pdf

Spesifikt for MN: Følge UiBs rammeavtaler for innkjøp og fortsatt gjøre miljøvennlige valg der det er et alternativ. Synliggjøre muligheten for gjenbruk av møbler. Være bevisst på levetid PC.

Energi: Mål

225 kWh per kvadratmeter

Energi: Tiltak

Generelt for UiB: Eiendomsavdelingen v/ENØK-ingeniør vil fortsette med å gjennomføre tiltak fra energimerkingsrapporten fra 2012. Lysstyring, varmestyring og ventilasjonsstyring legges inn ved ombygginger. Utskifting av sentralt SD-anlegg og energiovervåkningssystem skal fortsette.

Transport: Tiltak

Er i jevnlig dialog med Eiendomsavdelingen for å vurdere ulike muligheter for sykkelparkering og oppgradering av dusjforhold. Dusjforholdene i Realfagbygget skal utbedres i 2018. Vurdere ytterligere tiltak for å øke bruk av videokonferanser o.l. som alternativ til fysiske reiser.

Avfall: Mål, Restavfall

186004 kg

Avfall: Mål, Kildesortering

40,5 %

Avfall: Tiltak

Generelt for UiB: UiB har miljøstasjoner for emballasjeplast, glass/metall og restavfall som dekker 57 % av bygningenes areal, og vil øke dette til 80 % i 2018 ved å sette ut miljøstasjoner på HF, Universitetsbiblioteket og Jussbygget. I mindre bygg hvor det ikke er plass til kildesorteringsstasjoner planlegges det å bruke bossnettet.

Spesifikt for MN: Vil gjennomføre ytterligere tiltak for å redusere bruk av engangsutstyr. I samarbeid med Eiendomsavdelingen, legge til rette for bedre kildesortering ved MNs lokaler i Høyteknologisenteret ved bl.a. å legge til rette for kildesortering av isopor og plast. Fortsatt oppfordre instituttene til i størst mulig grad å motta nødvendig tidsskriftabonnement og produktkataloger elektronisk. Ha som mål at alle fakultetets skoleeksamener, der det er hensiktsmessig, skal være digitale. Følge UiBs rammeavtaler og fortsatt oppfordre studenter og ansatt til å gjøre miljøvennlige valg der det er et alternativ. Synliggjøre muligheten for gjenbruk av møbler. Vurdere å skaffeegne beholdere for panteflasker for studentene.

Utslipp til luft og vann: Tiltak

Generelt for UiB: UiB praktiserer nullutslipp og skal ikke slippe ut noen kjemikalier til ledningsnett eller i luft/vann. Gode rutiner for forbruksavfall, farlig avfall, smittefarlig avfall og radioaktivt avfall sørger for dette.

Annet

Områder med behov for oppfølging identifisert gjennom MNs HMS-årsrapportering, vil bli fulgt opp gjennom følgende tiltak:

- Som tema på instituttleder møter
- Som tema på verneombuds- og HMS-koordinatormøter
- Som kriterier for fakultetets HMS-pris

Beredskapsgruppen MN vil fortsatt jevnlig i krisestøtteverktøyet CIM og gjennomføre øvelser. Legge til rette for at instituttene skal kunne oppfylle sine HMS-planer og bistå med tilrettelegging ved behov.

I samarbeid med EiA og BHT inkludere Institutt for geovitenskap i kartleggingen av kjemikalierom. Planlegger å inkludere informasjon om miljøfyrtårn i studentenes kollokvieoppgaver. Fortsatt arbeide for å sikre gode rutiner for å melde HMS-avvik og følge disse opp. Følge opp kartlegging av temperaturforholdene i Realfagbygget ved å gjennomføre flere kartlegginger og foreta ny kartleggingsrunde med punktmålinger og varige målinger i 2018.